

VLĂSTARUL

REVISTA LICEULUI „SPIRU HARET“

APARE LUNAR

Târgoviștea

Vechia capitală a marilor Voevozi păstrează încă astăzi, urmele gloriei vremurilor trecute.

În capitala tradițiilor de conștiință națională, stă încă vie ca o podoabă de arhitectură și de artă, curtea Domnească, ce datează din prima jumătate a veacului al XVI-lea, și Chindia, o imitație a turnului Galata, din Țarigradul suveran din vechime.

Generații de cărturari și de patrioți s'au închinat cu evlavie în fața acestor glorioase rămășițe ale trecutului.

Rând pe rând, poeții au găsit motive de inspirație în ruinele părăsite ce împrejmuie mănăstirea, încă în ființă, și la contemplarea lor, au răsunit coardele cele mai ascunse ale inimii, stârnind melancolie și admirație.

Niculae Bălcescu, care a tresărit la toate paginile de mărire națională, a zugrăvit în rânduri nepieritoare, aceste rămășițe sfinte, în fața cărora sufletul tresaltă și cugetarea se avântă pe aripile inspirației divine:

„Un singur turn, rămășiță din vechia Curte Domnească, se înalță trist și singuratic pe deasupra acelor grămezi de ruini, întocmai ca acele mari cruci de piatră înfipte în vârful pleșurilor movile: mormântul vitejilor căzuți în bătaie. Acest turn, pe care mușchiul cu verdeața lui numai îl împodobeste, e scump Românilor, ca un monument care le vorbește de timpii lor de glorie și mărire. El a fost martor la atâtea triumfuri! El a văzut, unul după altul, pe Mircea cel Bătrân, Drăcula-Vodă, Vlad Țepeș, Radu dela Afumați, Mihai-Viteazul și Matei Basarab, toți voevozii noștri cei mari și vestiți în pace și în războiu. Umbrele acestor eroici războinici par'că le vezi înălțându-se singuratic și tăcute împrejurul acestor

ruini; adierea vântului ce suflă din Carpați, șuierând în pustiul turn, ne pomenește numele lor, și undele mărețe ale lalomiței par a cânta neconținut un cântec de mărire la gloria lor. Astfel i se nălucește oricărui Român cu inima simțitoare, când cată la această mult elocventă ruină; și el nu se poate opri de a simți durere amară și d'a oftă după vremea trecută.

Târgoviște, Capitala Țării Românești din v. al XV-lea până într'al XVIII-lea, a înflorit în timpul lui Vladislav dela 1450; sub Neagoe Basarab, evlaviosul ctitor al Mănăstirii de Argeș; sub strălucitul Petre Cercel, frate al lui Mihai Viteazul; în epoca de cultură a lui Matei Basarab; și apoi, în vremurile de puternică civilizație, ale lui Constantin Brâncoveanul.

Palatul domnesc, făcut din lemn și din piatră, e reclădit mai frumos, sub Petre Cercel, om umblat prin țări străine și însuflețit de gusturi de artă aleasă, la 1585; e desăvârșit după un secol abia, la 1695, de către Brâncoveanul.

Bisericele din Târgoviște sunt mai toate monumente istorice: Sf. *Nișon*, din mahalaua Sărbilor, e făcută de către Radu cel mare; *Mitropolia* e începută de Neagoe Basarab și sfârșită de Petru Cercel; Sf. *Vineri* există din 1640; Sf. *Dumitru* e clădită în vremea lui Matei Basarab; și tot pe atunci, voevodul Moldovei, înalță, ca mulțumire lui Dumnezeu pentru împăcarea cu Domnitorul muntean, biserica *Stelea*, în timp ce în Codrîi Vrancei, acesta la rândul-i — zidiă mănăstirea *Soveja*.

La doi kilometri, pe un vârf de deal, la capătul aleei ce unie capitala, cu locurile poetice de odihnă și de petrecere ale Domnilor, în valea *Voevozilor*, Radu cel Mare ridicase *Mănăstirea Dealului*, pe la 1500.

Oriunde se îndreaptă ochiul, ori unde te duc pașii, mireasma trecutului te învalue într'o simțire de adâncă pietate și cugetul se îndreaptă spre vremurile, peste cari se așează tot mai mult, colbul uitării.

V. V. HANEȘ

D-l Em. C. Grigoraș și criptografia

Lucrarea d-nului Em. C. Grigoraș: *Criptografia și istoria românească*¹⁾ aruncă o lumină vie asupra unor puncte din epoca cea mai întunecoasă și mai lipsită de documente a istoriei Românilor. Se știe că lipsa completă de documente asupra Valahilor nord-dunăreni, între veacurile V și XIII, și deasa menționare a elementului românesc sud-dunărean în cronicile bizantine (Kedrenos, Kekaumenos, Acominatos) au fost mult timp argumente pentru dușmanii neamului nostru, în susținerea teoriei că Românii s'au format în sudul Dunării — aici îi întâlnim înainte de veacul al XIII — și că ei au trecut mai târziu în ținuturile pe care le ocupă astăzi.

O altă teorie istorică, — deastădată de fabricațiune românească — susțineă nu mai de mult, că elementul românesc sud-dunărean n'a avut nici o legătură cu cel nord-dunărean și 'că invasiile barbare i-au întrerupt relațiunile cu malul stâng al marelui fluviu. A. D. Xenopol aveă tot interesul să susție lucrul acesta, într'o vreme când roeslerienii se încăpățanau în apărarea teoriei lor.

O veche teorie susțineă retragerea elementului românesc nord-dunărean în podișul Ardealului și descălicătoarea din veacul al XIII; Moldova și Muntenia ar fi fost deci completamente pustii până atunci.

Toate aceste teorii, — pe care dealtfel nici un învățat nu le mai admite — cad în fața puternicelor argumente, bazate pe documente serioase, ale d-lui Em. C. Grigoraș. Partea însă cea mai interesantă a lucrării d-nului Grigoraș o constituie mulțimea criptelor care dovedesc existența unor secte religioase, — fie în legătură cu vechiul Egipt, fie în legătură cu ordinul Templierilor — pe toată zona de formare a neamului românesc.

* * *

Lucrarea d-nului Grigoraș începe cu decriptarea inscripției unei brățare rupte aparținând tezaurului de la Pietroasa. Inscripția e o criptogramă a cărei cheie este amestecul de caractere și ornamentarea. Decriptarea ei ne dă *Atanarihai rex*. Tezaurul a aparținut deci 'gotului Atanaric.

Un alt cript de o mare importanță e acela de la pagina 483 din textul *Psaltirei Scheiane*. „Cheia acestui cript este de acelaș ordin ca și precedenta. Se compune tot din amestec de litere, însă cu intervenția de inversări, fie de caractere, fie de silabe, fie ordinea literilor

¹⁾ Cultura Națională, 50 pag. 40 lei.

din cuvinte. Criptografia se complică pe măsură ce înaintăm către epoca modernă.”

Iată ce citește d-l Grigoraș în acest cript „*In sfiatâ (...)* mitohi Meareuță, i Dorohoi, i Humere, a metahorikî psaltikîa Teologio : 823 sau *In sfințele mănăstiri Mearăoșă, i Dorohoi: i Humoru, au etajorisit psaltikîa Teologu la 823*, cu etajorisi; a traduce.”

Psaltirea Scheiană a fost tradusă așadar în Moldova în anul 823. Intr'o epocă în care nici nu ni se pomenește de Valahii nord-danubieni — cu atât mai puțin de cei din Moldova — iată că ne apare într'un colțșor de pământ românesc, un centru de cultură. Elementul romanic s'a menținut deci în Moldova, căci îl întâlnim în veacul al IX-lea în acest ținut. Apoi în ceea ce privește cultura: „limba întrebuițată în cripte pare un soi de limbă francă creată ad-hoc pentru criptografie. Acesta este unic în știința scrierii ascunse, și este un argument foarte puternic în favoarea civilizațiunii înaintașilor noștri de atunci.”

Dintr'un alt cript, care se găsește pe icoana profetului Zaharia de la biserica din *Studenîța* (Serbia) reiese că Valahii aparțineau „unei secte religioase în legătură cu Egiptul”. Constatăm deci prezența Valahilor în Serbia între veacurile XI și XII. „Aceașă biserică egipteană, pe aceeașă icoană o vom găsi la Curtea din Argeș cât și la Boiana Assăneștilor. Deci Valahii erau stăpâni în acele epoci pe ambele maluri ale Dunării. Țin să remarc, că dacă cheia criptului este aceeașă la cele trei biserici menționate, totuși nu ne aflăm în fața unui calapod pe care l-ar fi putut reproduce zugravii după catchieri. Criptele diferă și ca forma a cuvintelor și ca inversări de litere. Deci zugravii, sau arhitecții lor, criptau conștient. Ei erau din secta pe care o înscrisu pe ziduri și deci secta există mereu.”

Pe un medalion al unui vâl de mătase de la mănăstirea Catholicon (munt. Athos) d-l Grigoraș citește numele lui *Cosnilă Assan*. Pe acelașă medalion se văd desemnate „oase de mort puse pe cruce și 4 cerculețe împrejurul aceleiași cruci, semnele sectei pitagoricene”.

Pe criptul vâlului, d-l Grigoraș citește *Iguptia Ieglisia i Ullia... 1111*. „Ullia nu poate fi decât Oltenia (metateza lui Alutia). Cei patru lei [depe vâl] cu cele 4 ghiare vizibile, sunt leii Olteniei. Dacă ținem seamă de tradiție și anume că orașul Craiova a fost creat de Assani și că biserica Sf. Dumitru din acel oraș a fost deasemeni zidită de de Assani, putem pune la punct criptul nostru. Avem la 1111 Oltenia independentă (leii sunt cu coada în sus). Acolo domnia un anume *Cosnilă Assan*. Remarcăm cifra patru întrebuițată mereu. Ea este numărul simbolic al sectei din Memphis, sectă adusă de Thales în Grecia

și trecută de Pythagora lui Zamolxis al Dacilor. Secta aceasta a fost una din propagandele religioase plecate din cetatea Faraonilor cu mult înaintea creștinismului. Reînviată de arianismul egiptean, în vremea Goșilor, ea a dat ocazie Valahilor să răstoarne secole de arândul sub conducerea acestor triburi germanice întreg imperiul roman.”

Un alt cript interesant se află pe flancurile leului (statuă antică) din fața Arsenalului Dogilor din Veneția. Acest leu a fost adus din Pireu în veacul al XVII-lea. Mulți învățați au voit să vadă în aceste înscipții niște runice scandinavice ¹⁾. Iată însă ce citește d-l Grigoraș: *1128, egiptia iglisio i Valakia* (biserica egipteană și valahă). Valahii trăiau deci pe vremea aceea în regiunile Pireului. Lucru foarte adevărat dacă ținem seamă de deasa menționare a Valahilor și a Marii Vlahii tesaliene în cronicile bizantine — Kedrenos: Βλάχοι ὀδοῦται *Valahi nomazi*, Kekaumenos, Acominatos — precum și de scrierile cronicarilor apuseni Geoffroy de Villehardouin, Henry de Valenciennes (francezi) — Blakie la Grant — și Ramon Muntaner (spaniol).

Pe acelaș leu d-nul Grigoraș citește *1113 Nikolai Basarab ot Vdi (Vidin) ot Bălgăria*. Basarabii sunt deci de peste Dunăre și aparțin sectei pitagoricene «O neașteptată concluzie: *Basarabii sunt de peste Dunăre, iar Assanii de dincoace de Dunăre*, adică *exact contrariul celor susținute până acum*»

Prin decriptarea criptului de pe inelul-pecete a lui Radu-Negru (*Io Radu Nigru W prstină 1128*) dovedește că și acest domn, care a domnit, pe la 1128 a aparținut sectei pitagoricene.

Un cript de pe biserica 60 de mucenici, zidită de Ioniță Assan II la Târnova, ne dă iscălitura acestui domn. „Dacă socotim cele trei puncte (de pe cript) vedem că Ioniță Assan a făcut parte dintr'o sectă. Ultima literă A are deasupra și în profil un ciocan și o mistrie, iar litera totală reprezintă un echer de forma veche (gaura de sus este pentru firul cu plumb) Toate aceste semne sunt și astăzi în curs la secta mistică a Zidarilor liberi, secta creată de marele maestru al Templierilor Jacques de Molay, în timpul procesului care s'a terminat cu arderea lui și distrugerea ordinului (de către Filip-cel-Frumos, regele Franței). *Ioniță Assan a fost dintre acești Templieri*. Această nouă informație istorică este pentru noi o adevărată revelație. Ea arată că țările noastre erau organizate și cu o viață economică foarte dezvoltată, altfel n'aveau ce căuta Templierii-banchieri în ele. Ea arată că

¹⁾ Au XI e siècle, quelques Vikings suédois de Roden, faisant partie de la garde nordique de l'empereur romain d'Orient, gravèrent une inscription runique sur ce lion. „Tombeau d'un camarade tombé”. (Histoire générale des peuples, Adolphe Schuck archviste au palais de Justice de Stockholm, *Formation des états scandinaves*).

Ionită Assan n'a fost catolic ci Templier, iar certurile cu Papa și omorirea lui Baldovin de Flandra au astfel explicație. Latini erau destinați să cuceriască Ierusalimul nu Bizanța. Probabil că și banii templierilor fuseseră puși în joc, în faimboasă cruciată care s'a terminat cu prădarea bisericilor din bătrână capitală a lui Constantin. Ea arată că cu ajutorul Templierilor s'a încercat crearea unui *imperiu românesc* în mijlocul anarhiei evomediale. Ar fi fost deci o concurență Papilor, cari încercau acelaș lucru în Ungaria. Ea arată în fine și precis existența altei secte în timpurile cele mai nebuloase ale istoriei noastre oficiale și explică dintr'odată nebulozitatea aceasta. Aceste secte nu lăsau documente. Ele lăsau cel mult criptograme pentru inițiați*.

Pe icoana profetului Zaharia de la Curtea de Argeș, d-l Grigoraș decrivează: *Ugorska Eklü* (Biserica Valaha) *Karo Assan* (Assan Kaloian) ot *Grokova* „cu exclamația *Okale mie o vini a om*, probabil *ochii mei văzură un om*. Limba această curioasă, ori este cea francă, creiată special pentru criptare, ori este una românească dispărută din Balkani*. Acelaș cript ne arată existența Românilor în *Iliria, Moravia, Kazaria, Moldova, Transilvania și Balkani*.

D-nul Grigoraș găsește documente de existența *bisericii egiptene* în Danemarca (Thorsbjerg, Tondern). Pe cornul de aur dela Tondern, d-l Grigoraș citește inscripția — o imitație de ieroglifă — *Atilü Khirino* (regele Atila). Atila a făcut deci parte din secta Valahilor.

În veacul al XIV, Templierii, deși dispăruseră în toată Europa, s'au putut menține în regiunile Dunării-de-jos. Deci la fundarea Moldovei, găsim Templieri. „Probabil, că alungați de peste tot, și din Muntenia, unde secta pitagoriciană se așează definitiv la putere, ei să-și fi încercat norocul instalându-se în regiunea Moldovei“. Pe vremea lui Ștefan-cel-Mare însă vedem că locul Templierilor e luat de o altă sectă.

Mircea-cel-Bătrân și fiul său semnau cu trei puncte la urmă, erau deci Templieri. Certurile dintre Dănești și Drăculești nu sunt decât lupta dintre secta Templierilor și cea Pământeană (egipteană-pitagoriciană).

Semnătura lui *Matei Basarab* dela Arnota are la sfârșit patru puncte (secta pitagoriciană). Unirea tuturor Românilor sub Mihai Viteazul este opera sectei pământene (pitagoricene).

Vedem din această recenzie ce importanță presintă pentru istoriografia românească, lucrarea d-lui Grigoraș. Se poate afirmă că „singurele documente, dinainte de pretinsa descălătoare sunt conținute în acest sumar și resumativ studiu.“ Contrar teoriilor Slaviștilor care recud la nimic importanța Valahilor în Evul mediu, vedem marele rol pe

care l a jucat elementul românesc nu numai în istoria Peninsulei Balcanice dar și în aceia a Europei. Sectele religioase existente în țările românești au avut o puternică înriurire asupra Barbarilor și a Imperiului roman.

Teoria cu izolarea celor două maluri și descălătoarea trec în domeniul legendei. Români nu numai că n'au părăsit locurile lor, dar au putut să se și organizeze. Această organizare o vedem nu numai în sudul Dunării ci și în nordul Dunării, unde existența elementului românesc între veacurile VI și XIII eră pusă la îndoială de Roesler. Pe lângă *organizarea* Românilor nord-dunăreni mai vedem și *cultura* acestora.

Lucrarea d-lui Ggrigoraș e indispensabilă pentru toți aceia care se ocupă cu trecutul neamului nostru, ea lămurește o mulțime de probleme istorice și merită să fie citită cu toată atenția. Așteptăm cu nerăbdare că d.l Grigoraș să publice noile sale cercetări în domeniul criptografiei.

VALERIU PAPAHAĞI

Floarea Reginei

— (Incercare) —

Imi eră un dor nespus să adaug și anul acesta o «floarea reginei» la colecția mea din fiecare an dela Ceahlău, acum intreruptă de răboiu.

Nu mai fusesem la Ceahlău dela răboiu, și această intrerupere imi sporise și mai mult dorința de a avea acum una mare, frumoasă și dornică de viață ca sufletul meu.

Se imbia ziua cu noaptea când am ajuns la Durău, la Schit.

O baș rece în părțile Mănăstirei, un borș călugăresc la Arhondaric și trei ceasuri de somn; la 11^{1/2} vine Teoader cu căii și «nu-i chip de stat c'apoi nu mai apucăm răsăritul pe Panaghie». Bună baia, bun borșul, dar mai bun somnul!

Mai fusesem de câteva ori pe Ceahlău. — Odată chiar dormisem acolo și o zi întreagă colindasem tot vârful. Imi făceam acum mii și mii de planuri.

Să ne scoborim pe la cheile Bicazului..... să trecem în Transilvania..... să mergem la Borseck.....

Visam.

Ajunseserăm în ziua aceia de cu noapte pe Ceahlău, prinseserăm răsăritul soarelui și apoi după un ceai cald mai toți ne culcaserăm. Eram și eu obosit, urcaserăm pe jos.

Stam lungit în fața Cabanei și respirând aerul ivoriu. Al dimineții, străbăteam cu privirea cursul Bistritei la vale, și-mi alunecau privirile până în zare unde ca o șuviță lucitoare curgea liniștit Siretul.

Intr'un timp vin câțiva prieteni și...

«Hai să culegem floarea reginei!»

«Duceți-vă voi! Mie mi e somn; vii mai târziu!»

«Hai acum; noi nu știm unde s'o găsim!»

«Hai!...»

O luăm noi binișor printre ceilalți somnoroși și în dreapta cabanei ne așternem pe cărările până la isvor, iar de acolo înainte, încet, încet, pe covorul de mușchiu, în spre vechea frontieră ungurească.

Câteva turme de oi, tot pe atâtea ciorovăeli cu câinii respectivi, și, înșfârșit iată-ne.

În marginea platoului din spatele cabanei este o prăpastie pe repezișurile căreia cresc aceste flori mult căutate.

Ura! Ura! Ura!... pentru fiecare floare găsită câte un «ura».

Malurile sunt însă alunecoase de roua dimineții, lucru care ne face să ne scoatem ghetetele pentru ca numai în ciorapi să putem mai ușor și mai sigur scobori în repezișuri

Eram vre-o cinci!

Bețele nu ne mai foloseau acum, așa că, fiecare ne scoatem cureaua și legate una de alta facem un soi de frînghie pe care băeții mi-o prind mie de brâu așa fel ca eu să mă scobor cât mai jos puteam, iar ei să țină de capăt.

Spun că am încercat atunci un sentiment de... nu frică, nu, Doamne păzește!... dar nici prea mult curaj nu aveam eu când m'am văzut agățat de brâu și atârând, aproape, căci prea uștin mă sprijineam pe maluri.

Una ici, una colo, alta dincoace... curând nu mai aveam în jurul meu nici una.

Nu știu de ce, dar acum parcă toate erau mai mici ca

totdeauna, petalile care de obicei nu sunt așa de puternic etalate, acum parcă erau închise de tot.

Imi trebuia una frumoasă!

«Hai sus, ne ajung atâtea!» imi strigă băeții.

Mai mai să mă urc, când zăresc una, ceva mai jos decât acolo unde puteam eu ajunge.

Una mare, deschisă, frumoasă, cu o coroană cum nu mai văzusem și cu petalele strălucind de rouă.

Avea floarea aceasta ceva așa de deosebit, așa de atrăgător că era imposibil să rezisti.

Era o floare așa cum visam eu să o am pe prima de după războiu în colecția mea.

Tentația era prea mare!

«Încă puțin, mai lăsați nițel de curele în jos s'o ajung și vă promit că e ultima».

«Nu mai putem e capătul curelei!».

Pe burtă însă, întinși, băeții, s'au aplecat cât au putut; iar eu printr'o mișcare de rotație, m'am întors, prins cum eram de brâu, cu capul în jos și cu picioarele în sus.

Intindeam mâinile și încă n'ajungeam cu degetele decât la câțiva centimetri de ea.

Eram suspendat acum! depărtat de perete și cu degetele tot alunecând prin iarbă să mă pot apropia de ea.

La un moment dat mă simții mai liber, înaintasem, și cu degetele ajungeam să-i pipăi petalele.

Sus nu mai ținea de curea de cât unul, jumătate de trup aplecat în prăpastie iar ceilalți țineau de el.

Putin, puțin, o pipăi. o mângâi, încep să alunec cu degetele pe tulpina ei spre rădăcină, o sforțare, o smulg, dar în acel moment simt o zguduitură: cureaua s'a rupt și eu cad în jos spre fundul prăpastiei..

«Ah!... Vai!...»

«Vai!...» aud strigând de sus și simt rece...

«Păi bine mă! D'un cias te batem să te scoli și n'ai de gând?»

Cu un strigăt puternic și cu o cană de apă, băeții mă sculaseră răsturnându-mă jos din pat.

Sar speriat și mă văd... în Arhondanic la Durău....

La 12 noaptea am plecat, am urcat Ceahlăul cu lumă-

nărilor, am văzut răsăritul soarelui, dar cele trei ore cât am stat sus la Cabană, când băieții s'au dus după «Floarea Reginei», eu stăteam, năuc și acum, la foc și le pregăteam masa.

În ziua aceea m'am scoborât depe Ceahlău fără floarea reginei.

TITI D. FOȘA

Corijentul

Zi de toamnă. Un cer albastru nesfârșit de albastru leagă două orizonturi. Doar mici pete alburii ca niște închipuiri fantastice pătează azurul senin al cerului.... Și o adiere plăcută, dar caldă de vânt împrăștie parfumul primelor flori de toamnă, crizanteme mari, cu petale lungi și încălcite, cu capetele plecate de căldura mare de afară.

E ziua corijențelor. La liceu domnește o fierbere generală, pe uși, pe geamuri și chiar pe ziduri o sumedenie de afișe scrise caligrafic, adună în jurul lor, pe părinți și mai ales pe nefericiții băieți trecuți pe ele.

Unele afișe sunt galbene și prăfuite de căldura verii; slove mici, scrise cu negru și subliniate cu roșu arată pe premianți.

Și vântul adie plăcut, ca o mângâiere dulce, frunzele copacilor din curte se leagănă într'un freamăt ușor, iar cele galbene cad pe jos și sunt duse de vânt împreună cu praful cenușiu pe sub băncile mari verzi, prin colțuri.

...Elevii sunt adunați în grupuri; unii par mai veseli și nepăsători alții par obosiți cu fruntea și fața roșie și privirea timidă. Printre ei e și Ionel Dumitrescu. Anul acesta n'avusese noroc pesemne, vorbele aspre ale „moșului” profesor de Română i-au mai rămas încă în minte.

— Să știi Dumitrescule, am să te las corijent... și apoi cu blândețe privindu-l pe sub ochelari „Nu-i păcat de dumneata că ești un băiat mare. Ce Doamne iartă-mă!?”

Și într'adevăr „moșu” nu l-a cruțat, l-a lăsat corijent și pace. Vacanța și-a petrecut-o la țară, cu cartea mereu în mână, ziua citind din Română veche și ruptă, trântit pe o rogojină veche sub nucul cel bătrân din fundul

grădinii, și noaptea cu cartea ghemuită sub pernă, ca să impresioneze pe taticu. Bicicleta a uitat-o D-zeu în șopronul din fața casei, cât despre plimbare, n'a trecut măcar drumul săracul!!

Dar câteodată nucul bătrân cântă așa de dulce în adierea caldă a unui vânt de vară, că pleopele lui Ionel deveniau de plumb, cartea-i lunecă din mâini și capul îi cădea greu pe spate. Atunci visă Ionel toată literatura și mai ales, gramatica limbii române.

...Și totuși amintirile dela țară îi sunt dragi, el n'a fost așa de singur ca un cuc, numai cu dorul, ochii mari negri ai vecinei l-au făcut adesea să viseze în nopțile de vară. Privirea ei dulce — l-aducea pe Ionel sub nucul bătrân unde sta ceasuri întregi cu nasu 'n carte și privirea peste gard. Amintirile îl cuprind tot mai multe, tot mai dese, se înghesuiesc în mintea lui obosită și apoi se revarsă ca un potop de par'că ar fi bolnav de friguri. Și în jurul lui se trântesc uși, cuvinte aspre se încrucișează deasupra capului său, mingea de „oină” îi vâjâie pe la urechi și el pare că e străin acum de toate, obosit de drumul lung făcut până aci.

...Lângă el stă bicicleta prăfuită și veche, și pe genunchi o carte ruptă e deschisă la morfologia limbii române, șapca de lângă el decolorată de soare își arată corozorul rupt iar Ionel sprijinit cu coatele de parvarsul băncei se gândește. — La ce se gândește?

...Nu la ochii cei mari și negri, ce l-au adus adesea sub nucul din fundul grădinei, nu la morfologie, și nici la literatura, se gândește la toate și totuși la nimic...

* * *

Eră o zi caldă de vară, de căldură se uscau frunzele și crăpă pământul. Prunii din fața casei își întindeau în lături ramuri mai grele, pline de rod, ca niște brațe încărcate de bunătați.

Trandafirii salbatici rezemați de uluca uscată de soare, își pleacă leneș ploile către pământ de par'că vor să doarmă. Sunt obosiți de atâta soare.

E cald, și e plăcut acum mai ales să stai la umbra unui copac cu ramuri umbroase.....

Ionel își întinde brațele larg, apoi deschide o gură

mare, și o închide după căscătură grozav de lungă, părul îi cade șuvoi pe ochi.

— Unde am rămas? se gândește el privind în gol și își întinde piciorul încet. Piciorul atinge bicicleta care cade pe pietre cu un vaet prelung. Ionel n'o ridică, câți-va colegi tresar speriați ca deșteptați din somn. În fine au găsit un motiv de vorbă.

— Dar leneș mai e, Don Quichote“.

— Pare a fi poet sârmanul șoptește altul privind-l pe Ionel cu compătimire. Iar Mircea Dan poreclit de colegi „filosoful“ care până acum numai ascultase, începe un ton înțepat, de par'că ar vrea să fie un discurs.

— Să vă spun eu, dragi mei colegi. Ionel V. Dumitrescu Don Quichote, e cum să zic, adică iubește pe cineva și coboară deodată glasul și adaugă șoptind.

— Fac prinsoare pe un pol. Un hohot prelung de râs, ajunge la urechile bietului Don Quichote care-și privește cu compătimire „Rozinantele“ (bicycleta lui) căzut fără să-l ridice săracul. Și apoi amintirile ei se înșiră mai departe și mai variate. De abea acum bagă de seamă că bicycleta i-a căzut, un gândac mare și negru se plimbă pe corozorul șepcii vechi, cape „Bulevardul Pardon“ din Câmpulung. În cartea căzută pe pietrele calde a năvălit o turmă de furnici care par'că se căsnesc să citească, cartea e deschisă la „Câteceva despre tragedie“, mai jos o pată de cerneală mai sus una de grăsimă.

Un clopot face să vibreze aerul, apoi glasul ascuțit al lui „klimenda“ domnul supraveghetor ajunge la urechile băeților.

— Corijenții la limba română să binevoiască a poffi sus în clasa a șasea.

Ionel tresare, se ridică repede în sus, își freacă ochii cu podul palmei, cascade și pornește în vâltoarea de băieți care se înghesuiesc disperați la ușe.

Don Mircea rămas mai în urmă își continuă studiul înainte, — de mi-ar da bicycleta și mie un tur măcar tot n'ar fi „Don Quichote“ om rău, o de așa aveau eu ce n'as face eu din ea, se mai uită odată la bicycleta rezemată de un pom și legată aspru de piciorul băncei.

ANTON WLADIMIR FROLLO

Maria Bașkirtseff

A pornit din stepele nețărnuite ale Rusiei, la 13 ani. S'a îmbătat de dorul pribegiei veșnice, și a rătăcit învăluită de-o singură dorință: să soarbă întreaga viață. Și copila aceasta, visătoare, cu privirea adâncă, mistuită de fiorii neînțeleși ai unei vieți noi, a păstrat întreaga putere a dragostei de a trăi.

Simțind deșertăciunea și vremelnicia vieții, a căutat să pătrundă cât mai mult, cât mai adânc în tainele ei.

Maria Bașkirtseff iubind totul, a înțeles totul. Înțelegând viața, a trăit-o cu pasiunea celui care trebuie să moară.

A cuprins în grabă, cu înfrigurare, cu avântul unei biriri ce se curmă, tot cu firea a putut să desfășoare, toate pământestele dorinți. Părea involburată și de seninătatea cerului, și de vâpăile arzătoare ale pământului... Impulsul de a trăi i s'a răsfrint și'n suflet și în simțuri.

Maria Bașkirtseff s'a stors cu frenezie din pumnul de humă a trupului, ultimile picături de viață, pentru a se ameți de soare, de lumină și de dragoste.

«O de-ași putea trăi, cât aş voi», eră refrenul ei.

Voind să trăiască nemăsurat de mult, a trebuit să piară E veșnicul cântec al celor ce vor...

Voind să nu piardă clipa,—și-a curmat viața; a sfârșit-o la 24 ani.

E legea naturii de a nu îngădui celui muritor să capete mai mult decât i se oferă.

Maria Bașkirtseff și-a cheltuit întreaga vlagă a vieții și a murit prin însăși dârnicia ei.

Să pot trăi doar până la treizeci de ani. Ador viața cu atâta patimă încât îmi plac și lacrimile și durerea.

Maria Bașkirtseff era fizică. A părăsit viața cu desnădejdea mută a celor ce o sfârșesc. Și totuși clipa din urmă i se părea așa de tristă în nepăsarea ei, atât de lungă ei pentru care viața toată eră prea scurtă.

A murit într'un târziu de toamnă, cum se pierde și ultima îngănare a cântecului cel din urmă. Dar sufletul pa-

siunii de-a trăi plutește și va străbate pururi. Maria Baškirtseff l-a intrupat cu jerfa ființei sale.

Ea ne-a lăsat o carte, jurnalul ei, câteva pânze pictate, și amintirea vie ce va dăinui mereu și către care se vor îndrepta gândurile, în serile cenușii ale anului și ale omului, când sufletul ți-e gol, ți-e trist, când plângi fără să știi de ce.

«Jurnalul» Mariei Baškirtseff e un nestăpănit strigăt de a trăi, e freamătul disperat al vieții ce se stinge, e o revoltă trecută.

«Prietene, aceasta mi-e o carte

«Cine o atinge, a atins un om».

Și cartea și viața Mariei Baškirtseff sunt cele mai dure-roase inmuri închinat vieții.

ȘABSE SEBASTIAN

Din vremi apuse

Un olăcar de Nistru, cu glesnele strivite
De scările de frasin, cu sângele de clei
Intins pe fața arsă, cu buzele nrețite
De vânt, abia târându-și încet carâmbii grei,
Vestă pe Domn, cu vorbe încete și pripite:
«Tătarii se îndreaptă de sârg în spre Orhei.

«Nogaii se aruncă prin sate după pradă,
Ș'n urmă totul arde cu limbi subțiri de foc;
«Ca torțensângerate ard satele grămadă,
«Răzeșii toți atargă nebuni din loc în loc».
Boierii nremeniră cu pumnul strâns pe spadă,
Și murmură tot Svatul ca apele în scoe.

Căci Mirza ticătosul călează învoiala
Pe care o făcuse cu domnul moldovean,
Și-acum venită să'nfrângă Bogdaniei pohala
Și înapoi să vină îngreunat de plean.
Uită oare nogaiul și frica, și sfiala,
Venind să'nvingă-acuma pe vajnicul oștean?

Tăcerea se revarsă încet peste palat.
Din gynecu răsună acorduri dulci de luth.
In valuri se adună afarăntregul nat.
Nisipul din clepsidra se'nvolbură tăcut.
Boierii stau ca stane, cu capu'n jos plecat,
Făcând din ei tăcerii un viu și vajnic scut.

Pe tronul său stă Domnul, și inima-i se rumpe,
Și-i tremură în mână junghierul lung de Hind.
Coroana-i joacă'n ape comori de pietre scumpe.
Sub frunte-i scilipse ochii de vultur, ce cuprind
Tot Svatul, căci nădejdea și o pune el acum pe
Boierii ce așteaptă, un semn de-al lui dorind.

Și Domnu-acum porcede cu Svatul să gândească,
Și glasul lui se'nalță, când lin și mulcomit,
Când furtunatic, ca o pornire vitejască,
Și Svatulntreg vorhește cu grije, chibzuit.
Și hotărâse de-acuma la harfă să pornească
Și pe Nogai să-i mustre, ca pe un nesocotit.

* *

Sa strâns oștirea loată, și gata sunt de harfă,
Veniră toți să lupte, să-și apere moșia:
Plăieșii dela Neamțu, cu fața ca de scoarță,
Codrenii, darabanii, hânzarii ce lucrau glia,
Joimirii, ce veniră cu leșegii să mparță
Și jold, și plean. De oaste e plină'acum câmpia.

Năvrapii își durară o punte peste râul
Ce-i despărția de țara Bogdaniei de Jos,
Când tristul glas de buciium sună prelung în grăul
Din dealuri, și Tătarii, cu al oștirii gros,
De sârg iuțiră caii, strimind cu frică râul,
Dar puștile bogdane bătură cu folos,

Și podul ce-l clădiră din zori de zi, cu caznă,
Se prăbuși în râul ce-l duse spumegând.
Nogaii nremeniră, și mulți o luară, raznă,
Prin grăul înalt cât omul, mânași de un singur gând,
Și, biciuși de groază, trăiau parcă o baznă,
Ce trist se pristăvi-va acum, curând, curând...

Românii se'nălțară acuma prin fâneasă,
Și lupta se începe grozavă între dușmani.
Se'nalță halebarde prin fumul pe săneasă,
Ballagele-arusate de meșterii ciobani,
Topuzele, ce curmă în orice clipă-o viață,
Și durdele, ce vajnic tot cad între arslani.

*Hânzarii săgelează de zor în tălărime,
Ce fuge-acum, nebună de groază, fără fel.
Se risipește toată puternica mulțime,
Ce mil'acum mai cere'n zadar lui Azrael,
Din horda uriașe nu mai rămâne nime
Ce piept să fin'ostirii ce luplă cu atât zel.*

*Chiar Mirza își incurcă în scările bogate
Papucii de mătase cu ciucuri de argint,
Piciorul și-l smucește și'n șea acum se sbate,
Și-l părăsesc vizirii, pașalele ce mint.
Misirul său sălbatec cu frâu'n cap și-l bate
Și-și rupe depe mână brăfări de mărgărint.*

*Intreaga tălărime în valuri se repede,
Și apa îi primește și îi sărută lung,
Deasupra-le se'nchide; nimic nu se mai vede,
Decât bășici și spuma, ce'n fugă se străpung...
Armata moldoneană spre Domn-acum purcede
Și rugi evsevioase spre ceruri se alung.*

*Primejdia pierit-ă: se'ninde de snoavă
Iar liniștea în fară, și totul a trecut;
Iși uită toți pojarul, și par'ea fost o snoavă
Pe care o spui seara la sobă, — un basm plăcut
Pe care îl trăiră, voroavă cu voroavă,
Vitejii românilor, ce țara ne-au făcut.*

A. I. CIORĂNESCU

Legenda lui Hamlet

Note istorice

Cine nu își amintește vestitul monolog al solitarului Hamlet, pe sumbrele terase ale castelului de Elsinor?

„A fi sau a nu fi... A muri, a dormi; a dormi, poate a și visă; căci, cari sunt visele cari ne pot veni în timpul somnului morții?...”

Hamlet, din care o mulțime de istorici au făcut o realitate, n'a trăit niciodată, sau, dacă a trăit, a fost în negurile timpurilor cele mai îndepărtate, în al VI-lea secol înainte erei noastre, unde niciun adevăr nu poate fi stabilit în noaptea legendelor scandinave.

Unii istorici, cum a fost Saxon Gramaticul (istoric danez de la finele sec. al XII-lea) susțin că Hamlet ar fi un fiu al lui Horwendill, regele Iutlandei și al Danezei Gertrutha, soția sa. Fengo, fratele lui Horwendill, îl omorî pe acesta din urmă, se căsătorii cu Gertrutha și ocupă tronul. Hamlet, căruia îi era frică să nu fie asasinat la rândul său, se prefăcu nebun, pentru a scăpa de moarte.

Această simplă povestire eră repede pusă în „Pagas”, adică în legendele daneze, nu fără culoare și fără miros, formând pitoreasca dramă pe care o va broda mai târziu genul lui Shakespeare.

Horwendill eră unul din cei mai faimoși „Vikingi” adică regi ai mărilor, cari umplură Europa de sânge și jafuri. Fengo, fiind gelos pe fratele său, îl asasină într'o seară la un banchet, cu o bandă de spadasi.

În drama sa, Shakespeare face să piară Horwendill și mai misterios, printr'o otravă subtilă, ce i se varsă în ureche. De aci înainte, începe rolul de nebun, pe care-l joacă Hamlet și în gura căruia, Shakespeare pune partea filosofică și cea mai minunată din celebra sa dramă.

Prin aluziile sale, în aparență dezordonate, prin extravaganțele sale, Hamlet uimește pe curtezanii unchiului său cari rămân pe gânduri.

Fengo hotărî să-l supue pe Hamlet la anumite probe, ca să se convingă personal de nebunia fiului Gertrudei. Îl pune în prezența Ofeliei, iubita eroului; altădată, îl pune într'o odaie cu mama sa și pune un spion să asculte tot ceea ce ar putea scăpa prin imprudență din gura lui Hamlet. Amândouă încercările au eșuat, prima prin prudența lui Hamlet, iar a doua prin imprudența spionului (în drama shakespeareiană, Polonius).

Atunci, Fengo decide moartea lui Hamlet. Îl trimite în Anglia cu acest scop, dar Hamlet scapă, grație spiritului său de observație. Mai mult încă, Hamlet se căsătorește cu fiica regelui și apoi se întoarce în patria sa, cu gând de răzbunare. Răzbunarea se îndeplinește, Hamlet se încoronează rege.

Dacă eră vorba numai de o piesă teatrală, istoria lui Hamlet se termină aici; dar imaginația populară are resurse infinite și vrea o istorie cu o întindere și mai mare. Hamlet se întoarce în Anglia, de unde pleacă apoi,

după cererea socrului său, în Scoția, spre a obține mâna reginei Hermatruda pentru acesta din urmă. El nu contase însă pe puterea seducătoare a lui Hamlet, căreia Hermatruda nu-i putu rezista.

Suntem într'un timp barbar, în care creștinismul nu apăruse încă. Iată-l pe Hamlet căsătorit cu fiica regelui Angliei și cu regina Scoției.

În acest timp, tronul său din Danemarca, fu uzurpat de un anume Wiglet. În lupta contra acestuia, Hamlet sucombă. Hermatruda scoase strigăte grozave, ca apoi să se căsătorească cu noul rege Wiglet.

Aceasta este istoria legendară a lui Hamlet, căreia Shakespeare i-a împrumutat atâta. Ceeace este mai întâi surprinzător, este că partea inventată de Shakespeare, este aceea care s'ar fi crezut legendară între toate; este apariția fantomei, tatăl lui Hamlet.

— „Ce este acest corp mort, înarmat din cap până'n picioare?” strigă tânărul prinț al Danemarcei. El văzu luna umplând cu claritatea ei în noaptea de groază și sguinduind oribil ființa noastră, jucăria ignoranță a destinului.

A. ZAHAREANU

RECENSIE: „REVISTA UNIVERSITARĂ”

Revista universitară e titlul unei publicațiuni lunare scoasă de un grup de studenți — de la facultatea de litere și filosofie — ajutați de profesori universitari și secundari. Colaboratorii revistei sunt toți tineri entusiaști, în parte absolvenți ai liceului «Spiru Haret». Remarcăm printre colaboratori pe d-nii Haig Acterian, Mircea Eliade foști elevi ai liceului nostru și colaboratori neobosiți ai „Vlăstarului” și pe d-ra Mariana Bosnief Paraschivescu care își datorește cultura multor profesori ai liceului nostru. Constatăm cu plăcere că absolvenții liceului „Spiru Haret” continuă cu același zel la facultate, munca întreprinsă pe băncile școlii secundare. Dăm aci sumarul n-rului 1 (Anul I, Ianuarie 1926) al susnumitei reviste:

„R. U.”: Cuvânt înainte — Prof. univ. C. Rădulescu-Motru: Filozofia românească. — Stelian Maleescu: Glossa mediocrității. — Mariana B. Paraschivescu: „Țărani” lui Reymont. — Const. Ionescu: G. Galaction. — Haig Acterian: Însemnări artistice. — Mircea Eliade: Pe marginea unor cărți metapsihice. — T.: Cielul «Esteticeii noi». — *Cronica-Reviste, Bibliografie, etc.*

Prețul unui număr simplu 10 lei. Abonamentul 100 lei pe an.
V. P.

Probleme rezolvate

Un con circular drept cu raza de 2 m., se taie prin patru planuri paralele cu baza, așa fel încât să formeze cinci conuri cu același vârf și cu raportul între două volume consecutive de $\frac{1}{8}$

Știind că cei mai mic con are volumul $\frac{3\pi}{512}$ m.³, se cere înălțimea și raza lui.

Gheorghiu A., V. R.

Soluție dată de I. C. Moisil, V. R.:

Planurile fiind duse paralele cu baza, cele 5 conuri sunt asemenea. Raportul între două volume consecutive fiind $\frac{1}{8}$ raportul între conul cel mai mare și cel mai mic va fi:

$$\frac{V}{v} = \frac{8^3}{1} \quad (\text{proporția obținută din înmulțirea celor patru rapoarte}$$

între volumele consecutive egale cu $\frac{8}{1}$) de unde

$$V = v \times 8^3 = \frac{3\pi \times 8^3}{512} = \frac{3\pi \times 8^3}{8^3} = 3,8\pi = 24\pi$$

Cel mai mare și cel mai mic con fiind asemenea, avem relația:

$$\frac{V}{v} = \frac{l^3}{i^3} \text{ sau } \frac{l^3}{i^3} = \frac{8^3}{1} \text{ de unde } i = \sqrt[3]{\frac{l^3}{8^3}} \quad (1)$$

Valoarea lui l o aflăm împărțind $3,8V$ prin πR^2 și găsim $l = 18$. Înlocuind în (1) valoarea găsită, avem:

$$i = \sqrt[3]{\frac{18^3}{8^3}} = \sqrt[3]{\frac{18^3}{8^3 \times 2^3}} = \frac{18}{8 \times 2} = \frac{9}{8} = 1,125 \text{ m.}$$

Dar între două conuri asemenea avem și relația:

$$\frac{R}{r} = \frac{l}{i} \text{ de unde } r = \frac{R \cdot i}{l} = \frac{2 \cdot \frac{9}{8}}{18} = \frac{9}{18} = \frac{1}{2} = 0,5 \text{ m.}$$

2. Să se rezolve sistemul, în ipoteză că X, Y și F sunt diferite de zero:

$$\begin{aligned} X Y + X^2 &= X + Y \\ Y Z + Y^2 &= Y + Z \\ X Z + Z^2 &= X + Y \end{aligned}$$

A. Păunescu, VII R.

Soluție dată de D-l Ion Zamfirescu VII. R. Dând pe X, Y și Z , factori comuni sistemul se transformă în:

$$\begin{aligned} X(X+Y) &= (X+Y) \\ Y(Y+Z) &= (Y+Z) \\ Z(X+Z) &= (X+Z) \end{aligned}$$

sau

$$\begin{aligned} (X+Y)(X-1) &= 0 \\ (Y+Z)(Y-1) &= 0 \\ (X+Z)(Z-1) &= 0 \end{aligned}$$

De unde rezultă: $X - 1 = 0$; $Y - 1 = 0$; $Z - 1 = 0$
 așa că rădăcinile sistemului sunt:

$$\begin{aligned} X &= 1 \\ Y &= 1 \\ Z &= 1. \end{aligned}$$

3. Într-o sferă se înscrie un octaedru cu muchia a , în acest octaedru o sferă, în sferă un octaedru și așa mai departe. Să se găsească limita diferenței între volumele sferelor și octaedrelor.

A. Gheorghiu, V R.

Soluție dată de D-l I. Zamfirescu, VII R.

Raza R a sferei S este jumătatea diagonalei patrulatului de bază.

$$R = \frac{a\sqrt{2}}{2} \quad (1)$$

$$\text{Volumul sferei va fi deci: } V_s = \frac{\pi a^3 \sqrt{2}}{3} \quad (2)$$

$$\text{Volumul octaedrului: } V_o = \frac{a^3 \sqrt{2}}{3} \quad (3)$$

Raza sferei a 2-a, R_1 , o scoatem din triunghiul dreptunghi DEO.

$$\overline{OE} = \sqrt{\overline{OD}^2 - \overline{DE}^2} \quad \text{în care:} \quad (4)$$

E este piciorul perpendicularei dusă din centrul sferelor O , pe înălțimea CD a triunghiurilor ce formează fețele octaedrului dat, cu vârful în C .

$$\overline{OD} = \frac{a}{2} \quad \text{iar} \quad \overline{DE} = \frac{\overline{DO}^2}{\overline{DC}} = \frac{\frac{a^2}{4}}{\frac{a\sqrt{3}}{2}} = \frac{a}{2\sqrt{3}}$$

de unde introducând pe $\overline{OD}$ și $\overline{DE}$ în (4) avem:

$$\overline{OE} = R_1 = \frac{a\sqrt{6}}{6}$$

$$\text{Volumul sferei va fi deci: } \frac{\pi a^3 \sqrt{2}}{9\sqrt{3}} = V_{S_1} \quad (5)$$

Din (1) scoatem: $a = R\sqrt{2}$, în care prin analogie înlocuind pe R cu R_1 , găsim muchia a_1 a noului octaedru.

$$a_1 = \frac{a\sqrt{3}}{3}$$

Volumul octaedrului e deci:

$$V_{o_1} = \frac{a^3 \sqrt{2}}{9\sqrt{3}}$$

În mod analog, găsim:

$$V_{s_2} = \frac{\pi \sqrt{2}}{3(3\sqrt{3})^2} a^3$$

$$V_{o_2} = \frac{\sqrt{2}}{3(3\sqrt{3})^2} a^3$$

Făcând raportul dintre sfere, găsim:

$$\frac{V_s}{V_{s_1}} = \frac{V_{s_1}}{V_{s_2}} = \dots = 3\sqrt{3}$$

Făcând raportul dintre octoedre, găsim:

$$\frac{V_o}{V_{o_1}} = \frac{V_{o_1}}{V_{o_2}} = \dots = 3\sqrt{3}$$

Suma sferelor va fi deci:

$$\sum_{n=0}^{n=\infty} S = \frac{\pi a^3 \sqrt{2}}{3} + \frac{\pi a^3 \sqrt{2}}{9\sqrt{3}} + \dots + \frac{\pi a^3 \sqrt{2}}{3(3\sqrt{3})^n} + \dots$$

Iar suma octaedrelor va fi:

$$\sum_{n=0}^{n=\infty} O = \frac{a^3 \sqrt{2}}{3} + \frac{a^3 \sqrt{2}}{9\sqrt{3}} + \dots + \frac{a^3 \sqrt{2}}{3(3\sqrt{3})^n} + \dots$$

Iar diferența:

$$\left(\sum_{n=0}^{\infty} S \right) - \left(\sum_{n=0}^{\infty} O \right) = \frac{a^3 \sqrt{2}}{3} (\pi - 1) + \frac{a^3 \sqrt{2}}{9\sqrt{3}} (\pi - 1) + \dots + \frac{a^3 \sqrt{2}}{3(3\sqrt{3})^n} (\pi - 1) \dots$$

$$\Delta = (\pi - 1) \frac{a^3 \sqrt{2}}{3} \left(1 + \frac{1}{3\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{(3\sqrt{3})^n} + \dots \right)$$

Trecând la limită, avem:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \Delta = (\pi - 1) \frac{a^3 \sqrt{2}}{3} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{3\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{(3\sqrt{3})^n} + \dots \right)$$

Expresia din paranteză este o progresie geometrică descrescătoare nelimitată, a cărei sumă este:

$$\frac{3\sqrt{3}}{3\sqrt{3}-1} \quad \text{iar} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \Delta = (\pi - 1) \frac{a^3 \sqrt{2}}{3\sqrt{3}-1}$$

Deci limita diferenței între volumele sferelor și al octaedrelor este:

$$(\pi - 1) \frac{a^3 \sqrt{2}}{3\sqrt{3}-1}$$

PROBLEME PROPUSE

1) Se dă un segment AB . Fie C mijlocul lui AB și D mijlocul lui AC . Pe perpendiculara la AB ridicată în D , luăm punctul E care dă $\angle EBA = 30^\circ$. Prin punctele D, C și F — mijlocul lui EB — ducem un cerc. Să se demonstreze că acest cerc trece prin E și prin mijlocul lui EA și că centrul lui se află în mijlocul lui E, C .

2) Se dă:

$$S = 1 - 2 + 3 - 4 + \dots - 2n + (2n+1) - 2n + \dots - 4 + 3 - 2 + 1$$

Să se afle valoarea numerică a lui S .

3) Se dă un triunghi ABC cu unghiul din B drept. $AB = 3$, $BC = 4$. Se duce înălțimea BD apoi în triunghiul BCD , înălțimea DE . În triunghiul DEC se duce înălțimea EF , etc.

Să se afle limita sumei înălțimilor:

$$BD + DE + EF + \dots$$

Să se generalizeze.

I. C. Moisil, V R.

4) Ce condiție trebuie să îndeplinească un triunghi ABC pentru ca distanțele AM și CN ale vârfurilor A și C de mediană dusă din B , să formeze triunghiurile asemenea AMB și CNB .

Gheorghiu C. Adrian, V R.

5) Să se rezolve sistemul în numere întregi:

$$\begin{array}{r} xz^2 = 4 \\ yv^2 = -4 \\ zy^2 = 2 \\ yx^2 = -2 \end{array}$$

P. Cristea, VII R.

Numele deslegătorilor jocurilor

Au deslegat toate jocurile din cele trei serii: Eliade Denci, cl. IV și Amilcar C. Nestor, cl. II A.

Au deslegat numai jocurile din seria I-a și II-a: Rădulescu C., cl. I C.; Iordănescu A., Samoil A., Lăzărescu Gh. și Bucurescu, cl. II A.; Argeșiu A., Teodorescu V., Constantinescu M. și Bădulescu V. C., cl. III A.; Simionescu A., Rațiu V. și Petrescu, cl. IV A.

Au dat soluții incomplete și au deslegat un anumit număr de jocuri, elevii:

Clasa I-a: Weisbleth S., 10 jocuri; Șhain Gh., 6 jocuri; Rădulescu N., 2 jocuri; Segal J., 6 jocuri; Marius Zenital, 6 jocuri; Oprea S., 4 jocuri; Plopeanu, 8 jocuri; Popescu, 5 jocuri; Calvărescu, 4 jocuri; Proferescu, 10 jocuri; Șain M., 9 jocuri.

Clasa II-a: Chirilă Gh., 8 jocuri; Steleanu M., 5 jocuri; Călărăși I., 11 jocuri; Brundel, 2 jocuri.

Clasa III-a: Georgescu N., 9 jocuri; Popp D., 8 jocuri.

S'au mai primit și alte deslegări incomplete și indicabile sau necorecte, care sau anulat. De altminteri se primesc reclamațiuni până la cel mult 3 zile de la vânzarea revistei.

A. W. FR.

Jocuri distractive

1. Șaradă de Haneș V. Radu, cl. I A.

Șarada ce v'o propun
În două părți o descompun.
Prima parte de căptați
Un produs de lapte aflați
Partea doua de veți voi
Un instrument muzical veți găsi.
Și astfel amândouă de le uniți
Tot o brânză uscată găsiți.

2. Aritmograf de Margulius Marius

10, 87, 20, 19	Județ în Oltenia
8, 23, 20, 87, 15, 3	Continent
15, 87, 37, 3	Oraș roman
37, 8, 20, 14, 23, 20	Zeu roman
3, 31, 3, 37, 3	Metai
93, 83, 37, 19	Cetate
13, 14, 20, 8	Dela pește
13, 87, 3, 93	Nume de om
	Inițialele dau numele unui popor.

3. Joc în patrat de Haneș V. Radu, cl. I A.

. . . .	Rudă apropiată
. . . .	Bou zeificat
. . . .	Nume feminin
. . . .	Intindere de pământ

4. Joc dublu patrat de D. Popp, cl. III A.

. . . .	Oraș
. . . .	Impărat roman
. . . .	Zeu
. . . .	O capitală a Rusiei
. . . .	Figură de desen
. . . .	Animal domestic
. . . .	Dumnezeu

5. Joc în patrat de Dumitrescu S., cl. I A.

. . . .	Animal
. . . .	Un fel de ascultare
. . . .	Oraș
. . . .	Luciu

6. **Joc rombic de Borundel C.**

						x	Consoană
						x x x	Gen
						x x x x x	Munte înalt
						x x x	Fluviu
						x	Vocală

7. **Joc în patrat de Gh. Gheorghiu, cl. I A.**

Animal patruped

Vers la prezent

Intindere de apă

8. **Aritmograf de Neamtu Tudor**

3, 18, 29, 21, 26, 12, 21, 53, 3, 6	Dinastie arabă
6, 21, 32, 3, 44, 29, 6, 3, 56	Animal ecuatorial
9, 23, 55, 29, 18, 47, 29, 6, 59	Inventator
12, 26, 38, 26, 6, 21, 26	Profet
15, 3, 41, 29, 21, 50, 3, 32	Zeul mării

9. **Șaradă de B. A. Mărculescu, cl. I A.**

Șarada ce v'o propun
 În trei părți o descompun
 Prima parte de cătați
 Un fruct delicios aflați
 A doua de vă gândiți
 Un participiu trecut găsiți
 Partea a treia e o conjuncție
 Ce împlinește o bună funcție
 Toate trei de le uniți
 Nume de familie găsiți.

10. **Joc în triunghi de Simu Gh.**

.	Consoană
. . .	Organ de miros
. . . . .	O țară în Europa

11. **Joc cifrat de Constantinescu M., cl. III**

<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>																	10	Așezați în așa fel cifre
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>																	10	inițiale indiferent care
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>																	10	astfel că atât vertical cât
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>																	10	și orizontal să dea zece
10 10 10 10																		